

Ungarske trænvogne

Indledning

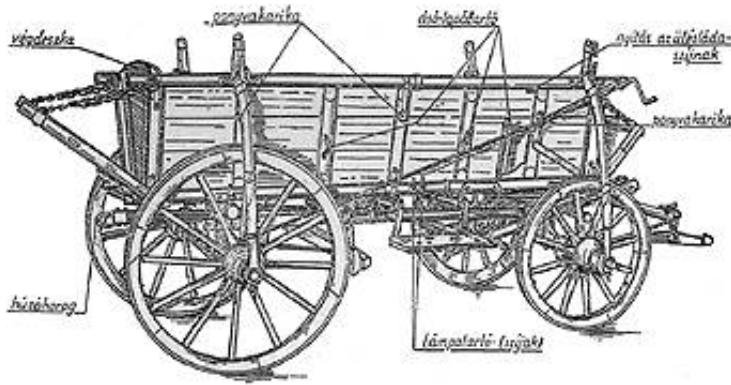
Selvom mine tidligere artikler om den ungarske hær måske giver indtryk af det modsatte, så var hovedparten af hærens materiel hestetrukket. Desværre er kilderne om det hestetrukne materiel yderst sparsomme og de her viste billeder af trænvognen er indtil nu de eneste, jeg har været heldig at finde - på Internettet såvel som i bøger.

Trænvognen

To ungarske hjemmesider, som jeg nylig stødte på, indeholdt den tegning henholdsvis det fotografi af en trænvogn, som er vist her.

Tegningen stammer fra: <http://gamma21.freeweb.hu/morszagosjarmu.html>, hvis hjælpsomme ejer Martin Gaál har bidraget med en engelsk oversættelse af den ungarske tekst.

Den ungarske trænvogn 36.M var af træ og blev trukket af 1 eller 2 heste.

Vognens specifikationer var bestemt i hærbefaling 420.014/3.b. -1936.HM af 26. maj 1936.

Det bagerste hjulpar kunne bremses ved hjælp af den skråstillede arm, der var monteret på vognens højre side. Bremsen blev betjent af kusken, ved hjælp håndgrebet for enden af bremsestangen.

Kædeanordningerne bag på vognen muliggjorde, at den kunne trække en karre, eksempelvis Maskingeværkarre 26.M.

Der fandtes også en særlig udgave af trænvognen, beregnet til ammunitionstransport.

Originalteksten angiver videre, at antallet af trænvogne stort set svarede til antallet af lastvogne i den ungarske hær.

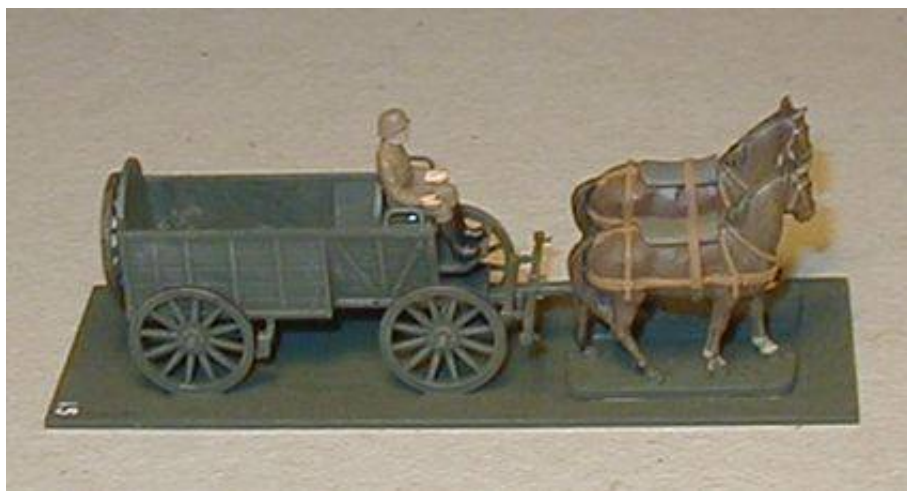
Fotografiet til nedenfor stammer fra:

http://www.nexus.hu/szellekkep/lapszam/1999_1-2/cikk09.html og viser trænvognen i felten.

Min model

En russisk såkaldt *panje-vogn* vil være velegnet til at illudere ungarsk trænvogn. Desværre indgår mine eksemplarer af en panje-lignende vogn i mine russiske krigsspilsenheder, så en anden løsning var nødvendig til forsyningselementet i mit ungarske infanteriregiment.

Min egen model af trænvognen - eller snarere den model, jeg bruger til at vise en ungarsk trænvogn - blev derfor tysk.

Modellen stammer fra Preiser (katalognummer 16512) og forestiller *Schwerer Heeresfeldwagen Hf. 2*.

Mange andre firmaer fremstiller også glimrende modeller af tyske hestevogne, men jeg valgte Preisers plastikmodel ud fra kriteriet tilgængelighed - jeg så den, og købte den straks!

Til mit projekt valgte jeg kun at bruge selve vognen, da hestene og soldaterne var for små i størrelsen, sammenlignet med mine øvrige ungarske krigsspilsenheder.

Jeg valgte i stedet at bruge de to udmærkede pakheste fra Airfix sættet *German Mountain Troops* - med en smule ekstra seletøj lavet af et tyndt stykke plastik.

Kusken var, inden omskoling til hestetrukken trænvogn, chauffør i Matchbox/Revell byggesættet *SdKfz 11*.

Leverandør

Min model er indkøbt hos forretningen "På sporet", der som navnet antyder hovedsagelig handler med modeljernbane og tilbehør.

Indehaveren er også en ivrig samler af modeller i 1:87 skala, så et besøg giver altid til en hyggelig snak om nyheder etc.

Adressen er: På sporet, Vesterbrogade 165, 1800 Frederiksberg C.

Forretningen har også en ikke specielt prangende hjemmeside <http://www.paa-sporet.com>, hvis væsentligste indhold er den fysiske adresse samt en mailadresse.

En mulig dansk vinkel på emnet

Ved Gardehusarregimentet eksisterede i 1948-49 et antal såkaldte *ungarer-vogne* - lette hestetrukne trænvogne, som blev brugt til forskellige transportopgaver på kaserneområdet [1](#)).

Måske disse vogne var efterladt af de 300 ungarske soldater, som stadig i juni 1945 var tilbage på Gardehusarkasernen i Næstved, hvor "deres omsorg for hestene gjorde et stort indtryk på husarerne" [2](#)). Hvad der siden skete med de ungarske soldater, ved jeg desværre ikke. Skulle nogen ligge inde med oplysninger herom, så hører jeg gerne om det.

En anden mulighed er naturligvis, at disse *ungarer-vogne* var efterladte tyske trænvogne eller panjevogne, som blot blev associeret med de ungarske soldater, fordi de brugte dem i forbindelse med staldtjeneste etc.

Per Finsted

1) Fortalt af E.C. Finsted, som på dette tidspunkt gjorde tjeneste ved Gardehusarregimentet.

2) *Gardehusarkasernen den 29. august 1943* af Anders D. Henriksen, Udgivet med støtte af Våbenhistorisk Selskab på Forlaget Devantier, Næstved 1993, ISBN 87-984530-0-9.